

KONSOLIDEERITUD MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2016

aruandeaasta lõpp: 31.12.2016

ärinimi: Amserv Grupi AS

registrikood: 10095579

tänava/talu nimi, Pärnu mnt 232
maja ja korteri number:

linn: Tallinn

maakond: Harju maakond

postisihtnumber: 11314

telefon: +372 6502194

faks: +372 6502190

e-posti aadress: info@amserv.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	6
Konsolideeritud bilanss	6
Konsolideeritud kasumiaruanne	8
Konsolideeritud rahavoogude aruanne	9
Konsolideeritud koondkasumiaruanne	10
Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne	11
Raamatupidamise aastaaruande lisad	12
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	12
Lisa 2 Raha	17
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	18
Lisa 4 Nõuded ostjate vastu	19
Lisa 5 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	19
Lisa 6 Varud	19
Lisa 7 Pikaajalised finantsinvesteeringud	20
Lisa 8 Tütarettevõtjate aktsiad ja osad	20
Lisa 9 Muud nõuded	21
Lisa 10 Materiaalsed põhivarad	22
Lisa 11 Immateriaalsed põhivarad	23
Lisa 12 Kapitalirent	23
Lisa 13 Kasutusrent	24
Lisa 14 Laenukohustised	25
Lisa 15 Võlad ja ettemaksed	26
Lisa 16 Eraldised	26
Lisa 17 Tingimuslikud kohustised ja varad	27
Lisa 18 Aktsiakapital	27
Lisa 19 Müügitulu	28
Lisa 20 Muud äritulud	28
Lisa 21 Kaubad, toore, materjal ja teenused	28
Lisa 22 Mitmesugused tegevuskulud	29
Lisa 23 Tööjõukulud	29
Lisa 24 Muud ärikulud	29
Lisa 25 Muud finantstulud ja -kulud	29
Lisa 26 Sidusettevõtjate aktsiad ja osad	30
Lisa 27 Seotud osapooled	30
Lisa 28 Konsolideerimata bilanss	32
Lisa 29 Konsolideerimata kasumiaruanne	33
Lisa 30 Konsolideerimata rahavoogude aruanne	34
Lisa 31 Konsolideerimata omakapitali muutuste aruanne	35
Lisa 32 Laenukohustuste lisainformatsioon	35
Lisa 33 Tegevuse jätkuvus	35
Aruande allkirjad	37
Vandeaudiitori aruanne	38

TEGEVUSARUANNE

Amserv Grupi kontsern koondab autode müügi ja teenindusega tegelevaid ettevõtteid Eestis ja Lätis. Emaettevõtte põhitegevusalaks on tütar- ja sidusettevõtete aktsiate hoidmine ning kontserni juhtimine.

Kontserni ettevõtted tegelevad Toyota, Lexuse, Opeli, Hyundai ja Peugeot automarkide müügi ja hooldusega ning ka Chevrolet ja Saab automarkide hooldusega. Amserv Grupp opereerib 10 müügi- ja teeninduskeskust. Eesti keskused asuvad Tallinnas, Tartus, Pärnus, Paides ja Viljandis ning Läti keskused Riias ja Liepajas. Kõikides üksustes müüakse uusi ja kasutatud sõidukeid, varuosasid ning pakutakse müügijärgset teenindust.

Amservi strateegiaks juba 25 tegevusaasta jooksul on pakkuda laialdast ja lihtsalt kättesaadavat kvaliteetset rahvusvahelistele standarditele vastavat autoteenust ning parimat valikut autotooteid Eestis ja Lätis. Ettevõtte panustab järjepidevalt teenindusstandardite arendusse ning ulatusliku levialaga esinduste võrgustiku arengusse. Amservi visiooniks on olla Eesti ja Baltikumi juhtivad ning eelistatumaid sõidukite jaemüüjaid. Amservi missioon on pakkuda ootusi ületavat valikut ja hoolivat teenindust.

EESTI JA LÄTI AUTOTURU ARENG 2016

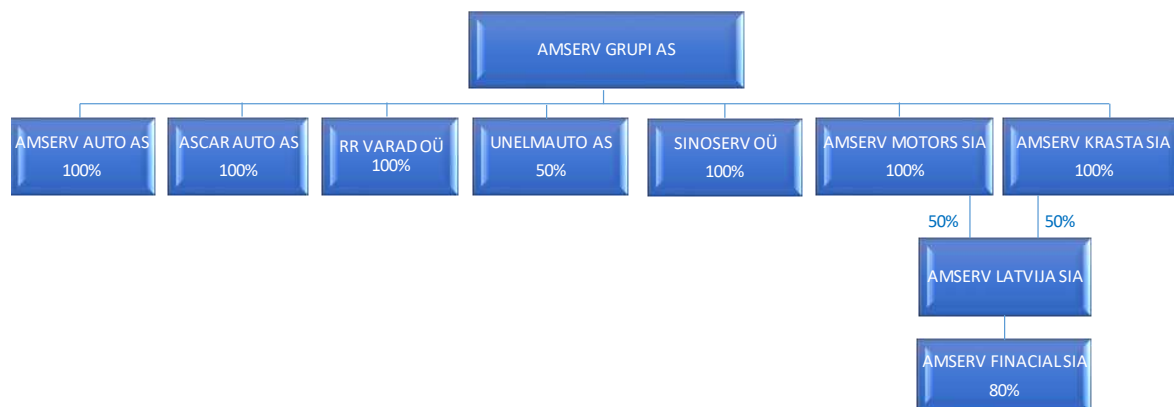
Eesti automüüjate Liidu andmetel võeti 2016. aastal Eestis esmakordselt arvele 26 227 uut ning 11 633 kasutatud sõiduautot ja tarbesõidukit (klassid M+N1). Võrreldes 2015. aastaga kasvas sõiduautode turg 9,9%. Amserv Grupi Eesti uute autode müügi 3 201 auto juures oli Grupi turuosaks Eestis 12,2% (11,2%: 2015). Populaarsemat tüüpi sõidukiteks olid Eestis väiksem keskklass, keskklass ja maasturid, mis moodustavad möödunud aastal soetatud uuest sõidukitest 47%. Kõige jõulisemalt on oma osakaalu kasvatanud keskklassi segment, samas maasturite ning luksusautode osakaal on võrreldes 2015. aastaga vähenenud.

Eestis prognoosime, et 2017. aasta uute sõiduautode müügiks 29 000 sõidukit, mis ületab möödunud aasta tulemust 10,6% võrra. Peamised muutused Eesti tarbijate käitumises tuleneb võimalikest eelsesivatest sõiduautode maksustamise muudatustest. Tarbesõidukite kasvu põhjustas otseselt seadusemuudatus, mille tulemusena on ettevõtjad hakanud eelistama võimalusel tarbesõidukeid. Samas on jätkuvalt kasvutrendis ka Tarbija Kindlustunde Indeks.

Lätis registreeriti möödunud aastal Läti Automüüjate Liidu andmetel 14 530 uut sõiduautot (kasv 11,2 % võrreldes 2015. aastaga). Amserv Grupi Läti ettevõtete uute autode müügi 1 726 auto juures oli Grupi turuosaks Lätis 11,9% (11,0%: 2015). Enamikus Euroopa Liidu riikides uute sõiduautode müük kasvas. Sarnaselt Eestile prognoosime Lätis 2017. aasta uute sõiduautode müügiks 19 300 sõidukit, mis ületab möödunud aasta tulemust 33% võrra.

ÜLEVAADE KONTSERNI STRUKTUURIST

Amserv Grupi AS'i struktuur ja omandisuhted seisuga 31.12.2016.

Joonis 1.

Eestis asuvatest ettevõtetest müüvad ja hooldavad Toyota kaubamärki Amserv Auto AS'i esindused. Ascar Auto AS'i esindused müüvad ja hooldavad Opel, Hyundai ja Peugeot automarke ning hooldavad lisaks Chevrolet ja Saab kaubamärki kandvaid sõidukeid. RR Varad OÜ omab kinnisvara ning pakub esindustele kinnisvara üüriteenust. Unelmauto AS on ühisomandis Elke Grupi AS'ga ning müüb ja teenindab automarki Lexus.

Lätis asuvatest ettevõtetest müüb ja hooldab automarke Toyota ja Lexus Amserv Motors SIA ning Amserv Krasta SIA (endine Hansa Auto SIA) müüb ja hooldab automarke Opel ja Peugeot. Amserv Latvija SIA on Läti tütarettevõtete ühisomandis ning osutab neile erinevaid tugiteenuseid, sh raamatupidamine, finantsjuhtimine, IT alane tugi jpm.

2016. aasta jooksul ühendati järgmised ettevõtted, Adam Auto SIA (endine Autolakss SIA) ühines ettevõttega Amserv Krasta SIA. 2015. aasta lõpus sõlmis Amserv Grupi AS lepingu Amserv Motors SIA vähemusaktsionäriaga 30% aktsiate omandamiseks ning lepingu järgselt läksid aktsiatest tulenevad õigused üle Amserv Grupi AS'ile. Vastav kanne Äriregistris teostati 2016. aasta augustis.

2016. aasta esimeses pooles lõpetati Hyundai müük Amserv Pärnu esinduses, mis vähesel määral mõjutas kogu müügitulemust.

KONTSERNI 2016. AASTA TEGEVUSTULEMUSED

2016. aastal müüsid kontserni konsolideerimisgruppi kuuluvad esindused kokku 6 978 autot (2015: 6 254), mille tulemusena kasvas müüdud autode arv võrreldes 2015. aastaga 11,9 %. Eestis müüdi 2016. aastal kokku 4 740 (2015: 4 269) sõidukit ja Lätis 2 238 (2015: 1 985) sõidukit. Uute autode müügi osakaal müüdud sõidukite kogumahust oli 56,1% (2015: 65,5%). Automarkide lõikes jagunes uute autode müük 2016. aastal alljärgnevalt: Toyota 2 735 (2015: 2 321), Opel 842 (2015: 725), Peugeot 986 (2015: 724), Lexus 217 (2015: 197), Hyundai 70 (2015: 129) ja kasutatud sõidukid 2 128 (2015: 2 158) sõidukit.

2016. aastal ulatus Amserv Grupi AS konsolideeritud müügitulu 126,1 mln euron (2015: 114,3 mln eurot), kasvades eelneva perioodiga võrreldes 10,4%. Võrreldes 2015. aastaga kasvas müügitulu autode müügist 12,8% ja müügi järgsest teenindusest 1,1%. Müügitulust moodustas autode müük 80,5% (2015: 78,8%) ja müügi järgne teenindus 19,0% (2015: 20,7%). Müügikate moodustas autode müügist seevastu kõigest 26,3% (2015: 23,3%), peamine osa müügikattest teeniti müügi järgsest teenindusest ja muudest tegevusvaldkondadest, mis kokku moodustas 73,7% (2015: 76,7%). Kontserni müügikate langes võrreldes eelneva arvestusperioodiga tasemeni 15,2% (2015: 15,9%).

2016. aasta lõpetas Amserv Grupp 1,331 tuhande eurose puhaskasumiga (2015: 481 tuhat eurot).

Amserv Grupi tulemusi perioodil 2015 – 2016 kirjeldavad alltoodud suhtarvud:

- Käibe muutus (protsentides võrreldes eelmise aastaga)
- Kasumi muutus (protsentides võrreldes eelmise aastaga)
- Omakapitali puhasrentaablus (puhaskasum / keskmine omakapital)
- Vara puhasrentaablus (puhaskasum / keskmised varad)
- Varude käibesagedus (realiseerimise netokäive / keskmised varud)

Suhtarv	2 015	2 016
Käibe muutus	-4,8%	10,4%
Kasumi muutus	122,2%	344%
Omakapitali puhasrentaablus	2,5%	10,6%
Vara puhasrentaablus	0,7%	3,2%
Varude käibesagedus	7,2	7,8

INVESTEERINGUD

2016. aastal suurimad investeeringud tehti hoonete parandamisse ning erinevate esinduste kaasajastamiseks kaubamärkide imagoloogia ja müügistandarditega. Lisaks tehti osalisi investeeringuid ka seadmetesse, tarkvara uuendustesse ja infosüsteemide parendamisse.

Eestis oli 2016. aastal investeeringute kogumaht 1 904 tuhat eurot ja Lätis 1 100 tuhat eurot. Investeeringud sisaldavad uuenenud Opel müügisalonge Pärnus ja Tallinnas, uuenenud Peugeot salongi Tallinnas ning uuenenud Toyota müügisalongi Pärnus ja Tallinnas. 2016. aastal viidi lõpule ulatuslikud ehitustööd Läti Amserv Motors Lexus'e ja Toyota müügi- ja teenindussalongides.

PERSONAL

Kontserni keskmine töötajate arv 2016. aastal oli 440 töötajat (2015: 438). Tööjõukulud kasvasid 2015. aastaga võrreldes 5,9% ning ulatusid 10,99 mln euron (2015: 10,38 mln eurot).

Seisuga 31.12.2016 töötas töölepingu alusel kontserni emaettevõttes 28 (2015: 27) inimest. Amserv Grupi AS-i juhatus oli kaheliikmeline ning nõukogu neljaliikmeline. Emaettevõtte juhatuse liikmete tasud olid 2016. aastal kokku 112 tuhat eurot (2015: 101 tuhat eurot).

OLULISED KESKKONNA- JA SOTSIAALSED MÕJUD

Leevendamiseks puudust valdkonda tundvatest spetsialistidest ning suurendamiseks noorte huvi ettevõtte tegevusala vastu teeb Kontsern koostööd valdkonna kutseõppeasutustega. Kõik Amserv Grupi AS'i tütarettevõtted pakuvad noortele praktikakohti nii autoduse kui administreerimise vallas.

2016. aastal jätkas Amserv Grupi AS kultuuriprojektide toetamist. Jätkuvalt ollakse Estonia ooperiteatri, Eesti Draamateatri ja Teater Vanemuine suurtoetajad. Kultuurile lisaks jagus väiksemaid toetusi spordi- ja heategevussuundadele.

DIVIDENDIPOLIITIKA

Hetkel kehtiva poliitika alusel maksab kontsern dividende 40% ulatuses puhaskasumist, teostades väljamakseid vastavalt äritegevuse võimalustele.

EESMÄRGID JA TEGEVUSED JÄRGMISEKS MAJANDUSAASTAKS

2017. majandusaastal on jätkuvalt fookuses kontserni majandusliku tulemuslikkuse ja töölase produktiivsuse oluline parandamine. Võtmekohaks on erinevate tööprotsesside tõhustamine ja äritegevusega seotud kulude optimeerimine, tõhusam laovarude juhtimine ning käibekiiruse tõstmine. Rõhuasetus on käibe ja kasumi kasvu saavutamisel, mis eeldab väga läbimõeldud, kuid samas aktiivset müügitgevust ning hästi korraldatud ja efektiivset järelteenindamist.

2017. aastaks planeeritud investeeringute maht on 546 tuhat eurot. 2017. aastal lõpetatakse Amserv Motorsit puudutavad ehitustööd ning alustatakse Peugeot standarditega vastavusse viimist Tartu Turu ja Läti Krasta esindustes.

Jätkuvalt panustab ettevõtte internetipõhiste lahenduste funktsionaalsuse parendamisesse ja uute e-lahenduste väljatöötamisesse. 2017. aasta investeeringute mahust 143 tuhat eurot kavatakse investeerida erinevatesse müüki ja tööd tõhustavatesse tarkvaralahendustesse.

Aastal 2017 on jätkuvalt ettevõtte peamiseks ülesandeks pakkuda klientidele ootusi ületavat valikut ja olla eelistatuim müügi- ja teenindusettevõtte oma piirkonnas. Eeltoodud plaanilised tegevused ja investeeringud peavad tagama selle, et Amserv Grupi AS saavutab 2017. aastaks kavandatud müügikäibe kasvu ja kulude kokkuhoiu, mis omakorda tagavad eelneva aastaga võrreldes suurema kasumlikkuse.

Raamatupidamise aastaaruanne

Konsolideeritud bilanss

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2016	31.12.2015	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	93	182	2
Nõuded ja ettemaksed	2 685	2 414	3
Varud	16 345	15 871	6
Kokku käibevarad	19 123	18 467	
Põhivarad			
Investeeringud tütar- ja sidusettevõtjatesse	1 286	1 123	26
Finantsinvesteeringud	28	28	7
Nõuded ja ettemaksed	1 342	1 280	3
Materiaalsed põhivarad	18 996	18 246	10
Immateriaalsed põhivarad	1 673	1 976	11
Kokku põhivarad	23 325	22 653	
Kokku varad	42 448	41 120	
Kohustised ja omakapital			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Laenukohustised	15 207	14 572	14
Võlad ja ettemaksed	7 339	7 450	15
Kokku lühiajalised kohustised	22 546	22 022	
Pikaajalised kohustised			
Laenukohustised	5 562	5 710	14
Võlad ja ettemaksed	1 136	1 242	15
Eraldised	98	172	16
Kokku pikaajalised kohustised	6 796	7 124	
Kokku kohustised	29 342	29 146	
Omakapital			
Emaettevõtja aktsionäridele või osanikele kuuluv omakapital			
Aktsiakapital nimiväärtuses	1 200	1 200	18
Ülekurs	8 716	8 716	
Oma aktsiad	-2 654	-2 654	18
Kohustuslik reservkapital	121	121	
Realiseerimata kursivahed	0	-1	
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	4 391	4 292	
Aruandeaasta kasum (kahjum)	1 332	300	
Kokku emaettevõtja aktsionäridele või osanikele kuuluv omakapital	13 106	11 974	
Kokku omakapital	13 106	11 974	

Kokku kohustised ja omakapital	42 448	41 120	
--------------------------------	--------	--------	--

Konsolideeritud kasumiaruanne

(tuhandetes eurodes)

	2016	2015	Lisa nr
Müügitulu	126 106	114 271	19
Muud äritulud	493	415	20
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-106 903	-96 174	21
Mitmesugused tegevuskulud	-4 692	-4 942	22
Tööjõukulud	-10 987	-10 379	23
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-1 490	-1 448	10,11
Muud ärikulud	-280	-197	24
Ärikasum (kahjum)	2 247	1 546	
Muud finantstulud ja -kulud	-788	-961	25
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	1 459	585	
Tulumaks	-127	-104	15
Aruandeaasta kasum (kahjum)	1 332	481	
Emaettevõtja aktsionäri/osaniku osa kasumist (kahjumist)	1 332	300	
Vähemusosaluse osa kasumist (kahjumist)	0	181	

Konsolideeritud rahavoogude aruanne

(tuhandetes eurodes)

	2016	2015	Lisa nr
Rahavood äritegevusest			
Ärikasum (kahjum)	2 247	1 546	
Korrigeerimised			
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	1 490	1 448	10,11
Kasum (kahjum) põhivarade müügist	1	48	20,24
Muud korrigeerimised	11	-46	
Kokku korrigeerimised	1 502	1 450	
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-1 044	-819	3
Varude muutus	-474	-244	6
Äritegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	-1 838	-885	15
Kokku rahavood äritegevusest	393	1 048	
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaalse ja immateriaalse põhivarade soetamisel	-1 935	-1 123	10,11
Laekunud materiaalse ja immateriaalse põhivarade müügist	118	81	20
Antud laenud	-10	-95	3
Antud laenude tagasimaksed	54	64	3
Laekunud intressid	52	-30	25
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-1 721	-1 103	
Rahavood finantseerimistegevusest			
Saadud laenud	1 857	707	14
Saadud laenude tagasimaksed	-1 845	-2 013	14
Arvelduskrediidi saldo muutus	2 299	1 978	14
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksed	-30	-24	
Makstud intressid	-902	-885	25
Makstud dividendid	-30	-40	
Makstud ettevõtte tulumaks	-60	0	
Muud laekumised finantseerimistegevusest	95	477	14
Muud väljamaksed finantseerimistegevusest	-145	-145	25
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	1 239	55	
Kokku rahavood	-89	0	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	182	182	2
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-89	0	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	93	182	2

Konsolideeritud koondkasumiaruanne

(tuhandetes eurodes)

	2016	2015
Aruandeaasta kasum (kahjum)	1 332	481
Aruandeaasta koondkasum (-kahjum)	1 332	481
sh emaettevõtja aktsionäri/osaniku osa koondkasumist (-kahjumist)	1 332	300
sh vähemusosaluse osa koondkasumist (-kahjumist)	0	181

Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne

(tuhandetes eurodes)

								Kokku
	Emaettevõtja aktsionäridele või osanikele kuuluv omakapital						Vähemusosalus	
	Aktiivkapital nimiväärtuses	Ülekurss	Oma aktsiad	Kohustuslik reservkapital	Realiseerimata kursivahed	Jaotamata kasum (kahjum)		
31.12.2014	1 200	8 716	-2 654	121	-1	4 317	1 378	13 077
Aruandeaasta kasum (kahjum)	0	0	0	0	0	300	181	481
Väljakuulutatud dividendid	0	0	0	0	0	0	-43	-43
Muud muutused omakapitalis	0	0	0	0	0	-25	-1 516	-1 541
31.12.2015	1 200	8 716	-2 654	121	-1	4 592	0	11 974
Aruandeaasta kasum (kahjum)	0	0	0	0	1	1 332	0	1 333
Muud muutused omakapitalis	0	0	0	0	0	-201	0	-201
31.12.2016	1 200	8 716	-2 654	121	0	5 723	0	13 106

Täiendav informatsioon osakapitali komponentide kohta on avalikustatud lisas 18 ja lisas 8.

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

Amserv Grupi AS (edaspidi ka "emaettevõtte") ning tema tütarettevõtete (edaspidi koos "kontsern") konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti Vabariigi hea raamatupidamistavaga. Hea raamatupidamistava põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduses, mida täiendavad Raamatupidamise Toimkonna poolt välja antud juhendid.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsiibist, välja arvatud juhtudel, mida on kirjeldatud alljärgnevas arvestuspõhimõtetes.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud tuhandetes eurodes.

2016. a. konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad Amserv Grupi AS (emaettevõtte) ning tema tütarettevõtete Amserv Auto AS, Ascar Auto AS, R.R. Varad OÜ, Amserv Motors SIA, Amserv Krasta SIA, Amserv Latvija SIA ja Sinoserv OÜ finantsnäitajad.

Arvestuspõhimõtete või informatsiooni esitusviisi muutused

Vigade korrigeerimine

Amserv Grupi AS konsolideeritud 2016.a. majandusaastaaruandes on tagasiulatuvalt korrigeeritud bilansikirjeid nõuded ja ettemaksed, võlad ja ettemaksed, eelmiste perioodide jaotamata kasum(kahjum) ja kasumiaruannet. Muutuste mõju on kajastatud alljärgnevas tabelis:

Lisarea nimetus	31.12.2015	Muutus	31.12.2015
Nõuded ja ettemaksed	2 566	-152	2 414
Võlad ja ettemaksed	7 282	168	7 450
Eelmiste perioodide jaotamata kasum(kahjum)	4 572	-280	4 292
Mõju kasumiaruandele 2015.a.	340	-40	300

Konsolideeritud aruande koostamine

Konsolideerimise põhimõtted

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne sisaldab Amserv Grupi AS ning selle tütarettevõtete finantsnäitajaid konsolideerituna rida-realt. Tütarettevõtted konsolideeritakse alates kuupäevast, mil vastavalt valitsev mõju või ühine kontroll on kontsernile üle läinud ning nende konsolideerimine lõpetatakse alates kuupäevast, mil kontsernil valitsevat mõju või ühist kontrolli enam ei ole.

Kõik kontsernisisised tehingud, nõuded ja kohustused ning realiseerimata kasumid ja kahjumid kontserni ettevõtete vahel toimunud tehingutelt on raamatupidamise aastaaruandes täies ulatuses elimineeritud. Realiseerimata kahjumeid ei elimineerita, kui sisuliselt on tegemist vara väärtuse langusega.

Vähemusosalus, milleks on see osa tütarettevõtete kasumist või kahjumist ning netovarast, mis ei kuulu kontsernile, kajastatakse konsolideeritud kasumiaruandes ja bilansis (omakapitali koosseisus) eraldi real.

Äriühendused

Tütarettevõtteks loetakse ettevõtet, mille üle emaettevõttel on kontroll. Tütarettevõtet loetakse emaettevõtte kontrolli all olevaks, kui emaettevõtte omab kas otseselt või kaudselt üle 50% tütarettevõtte hääleõiguslikest aktsiatest või osadest või on muul moel võimeline kontrollima tütarettevõtte tegevust ja finantspoliitikat.

Tütarettevõtted kasutavad oma aruannete koostamisel samu arvestuspõhimõtteid, mis emaettevõttegi.

Uued tütarettevõtted (äriühendused) kajastatakse konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes ostumeetodil.

Vastavalt ostumeetodile võetakse omandatud tütarettevõtte varad, kohustused ja tingimuslikud kohustused arvele nende õiglasel

väärtuses ning omandatud osaluse soetusmaksumuse ja omandatud netovara õiglase väärtuse vahe kajastatakse positiivse või negatiivse firmaväärtusega. Alates omandamise kuupäevast kajastatakse omandatud tütarettevõtte varad, kohustused ja tingimuslikud kohustused ning tekkinud positiivne firmaväärtus konsolideeritud bilansis ning osalus omandatud tütarettevõtte tuludes ja kuludes kajastatakse konsolideeritud kasumiaruandes. Negatiivne firmaväärtus kajastatakse koheselt täies ulatuses tuluna.

Äriühendused ühise kontrolli all olevate ettevõtete vahel

Ühise kontrolli all toimunud äriühendusi kajastatakse korrigeeritud ostumeetodil, mille kohaselt kajastatakse omandatud netovara bilansilises väärtuses (st. nagu omandatud varad ja kohustused olid kajastatud omandatud ettevõtte bilansis) ning omandatud osaluse soetusmaksumuse ja omandatud netovara bilansilise väärtuse vahe kajastatakse omandava ettevõtte omakapitali suurenemise või vähenemisena.

Tehingud vähemusosalusega

Vähemusosalusega tehingute puhul kajastatakse vahe tehingu maksumuse ja vähemusosaluse muutuse vahel omakapitalis.

Konsolideeritud aastaaruande lisades esitatud Emaettevõtte konsolideerimata aruanded

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisades avaldatakse konsolideeriva üksuse (emaettevõtte) eraldiseisvad konsolideerimata põhjaruanded. Emaettevõtte põhjaruannete koostamisel on järgitud samu arvestuspõhimõtteid, mida on rakendatud ka konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel, v.a. investeeringud tütar- ja sidusettevõtetesse, mis konsolideerimata aruandes on kajastatud soetusmaksumuse meetodil (esitatud lisa 28).

Investeeringud sidusettevõtetesse

Investeeringud sidusettevõtetesse kajastatakse kapitaliosaluse meetodil.

Kapitaliosaluse meetodi kohaselt korrigeeritakse soetusmaksumust järgmistel perioodidel investori osalusega investeeringuobjekti omakapitalis toimunud muutustes ning investeeringuobjekti varade, kohustuste ja tingimuslike kohustuste ostuanalüüsis leitud õiglase väärtuse ja bilansilise väärtuse vahe elimineerimise või amortisatsiooniga. Omavahelistes tehingutes tekkinud realiseerimata kasumid elimineeritakse. Realiseerimata kahjumid elimineeritakse samuti, välja arvatud juhul, kui kahjumi põhjuseks on vara väärtuse langus. Juhul kui investeerija osalus kapitaliosaluse meetodil kajastatava investeeringuobjekti kahjumis ületab investeeringuobjekti bilansilist väärtust, vähendatakse investeeringu bilansilist väärtust nullini ning hinnatakse alla selliseid pikaajalisi nõudeid, mis sisuliselt moodustavad osa investeeringust. Edasisi kahjumeid kajastatakse bilansiväliselt. Juhul kui investeerija on garanteerinud või kohustatud rahuldama investeeringuobjekti kohustusi, kajastatakse bilansis vastavat kohustust.

Igal bilansipäeval hinnatakse, kas on indikatsioone, et investeeringu kaetav väärtus võib olla langenud alla tema bilansilise väärtuse.

Kui selliseid indikatsioone esineb, viiakse läbi vara väärtuse test. Investeeringu kaetava väärtuse määramisel lähtutakse lõigus "Varade väärtuse langus" kirjeldatud põhimõtetest.

Finantsvarad

Investeeringud aktsiatesse ja teistesse omakapitaliinstrumentidesse

Lühi- ja pikaajalisid finantsinvesteeringuid aktsiatesse ja teistesse omakapitaliinstrumentidesse (v.a. osalused tütar- ja sidusettevõtetes) kajastatakse õiglasel väärtusel, juhul kui see on usaldusväärselt hinnatav. Õiglase väärtuse muutused kajastatakse kasumiaruandes. Aktsiaid ja muid omakapitaliinstrumente, mis ei ole avalikult kaubeldavad ja mille õiglast väärtust ei ole võimalik usaldusväärselt hinnata, kajastatakse soetusmaksumuse meetodil (s.t soetusmaksumus miinus võimalikud allahindlused).

Finantsvarade väärtuse langus

Igal bilansipäeval hinnatakse, kas esineb tunnuseid korrigeeritud soetusmaksumuse või soetusmaksumuse meetodil kajastatud finantsvara või finantsvarade grupi väärtuse languse osas. Juhul, kui selliseid tunnuseid esineb, hinnatakse korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavad finantsvarad alla finantsvarast eeldatavasti tulevikus laekuvate maksete nüüdisväärtuseni (diskonteerituna antud finantsvara esmasel kajastamisel fikseeritud sisemise intressimääraga) ning soetusmaksumuses kajastatavad finantsvarad hinnatakse alla summani, mida põhjendatud hinnangu kohaselt võiks saada, kui seda finantsvara peaks müüma bilansipäeva seisuga. Väärtuse langusest tulenevad allahindlused kajastatakse kasumiaruandes kuluna.

Raha

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse bilansis ja rahavoogude aruandes kassas olevat sularaha, arvelduskontode jääke (v.a. arvelduskrediit). Arvelduskrediiti kajastatakse bilansis lühiajaliste laenukohustuste koosseisus.

Välisvaluutas toimunud tehingud ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustised

Välisvaluutadeks on loetud kõik teised valuutad peale arvestusvaluuta; emaettevõtte ja tütarettevõtete arvestusvaluuta on euro.

Konsolideeritud aruanne on koostatud eurodes.

Välisvaluutas toimunud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakursid.

Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed varad ja -kohustused (rahas tasutavad nõuded ja laenud), hinnatakse bilansipäeval ümber arvestusvaluutasse bilansipäeval kehtivate Euroopa Keskpanga valuutakursside alusel. Ümberhindamise tulemusena tekkinud kursikasumid ja

-kahjumid esitatakse aruandeperioodi kasumiaruandes. Mitterahalised välisvaluutas fikseeritud varad ja kohustused, mida mõõdetakse õiglases väärtuses, hinnatakse ümber arvestusvaluutasse, võttes aluseks Euroopa Keskpanga valuutakursid, mis kehtivad õiglase väärtuse määramise päeval. Mitterahalisi välisvaluutas fikseeritud varasid ja kohustusi, mida ei kajastata õiglase väärtuse meetodil (nt ettemaksed, soetusmaksumuse meetodil kajastatavad varud, materiaalne ja immateriaalne põhivara), bilansipäeval ümber ei hinnata, vaid kajastatakse jätkuvalt tehingupäeval kehtinud keskpanga valuutakursi alusel.

Nõuded ja ettemaksed

Nõuded ostjate vastu, viitlaekumised ning muud lühi- ja pikaajalised nõuded (sh. laenunõuded) kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Lühiajaliste nõuete korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega (miinus allahindlused), mistõttu lühiajalisi nõudeid kajastatakse bilansis tõenäoliselt laekuv summas.

Individuaalselt oluliste nõuete väärtuse langust hinnatakse iga objekti jaoks eraldi. Selliste nõuete puhul, mis ei ole individuaalselt olulised ja mille suhtes ei ole otseselt teada, et nende väärtus oleks langenud, hinnatakse väärtuse langust kogumina. Kogumisse kaasatakse ka individuaalselt olulised nõuded, millel väärtuse languse tunnuseid ei tuvastatud.

Ebatõenäoliselt laekuvate arvete katteks moodustatakse allahindlus, mis kajastatakse bilansis nõuete saldo vähendamisenä ja kasumiaruandes kuluna. Lootusetud nõuded kantakse bilansist välja. Varem alla hinnatud ebatõenäoliste nõuete laekumist kajastatakse ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulu vähendamisenä.

Varud

Varud võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostukuludest ja muudest kulutustest, mis on vajalikud varude viimiseks nende olemasolevasse asukohta ja seisundisse. Varude ostukuludesse lisatakse ka varude ostuga kaasnev tollimaks, muud mittetagastatavad maksud ja varude soetamisega otseselt seotud transpordikulutused, millest on maha arvatud hinnaalandid ja dotsatsioonid. Juhul, kui üksikud varude objektid on üksteisest selgelt eristatavad (näiteks sõidukid), lähtutakse nende soetusmaksumuse määramisel konkreetselt iga objekti soetamiseks tehtud kulutustest (individuaalmaksumuse meetod). Juhul, kui üksikud varude objektid ei ole üksteisest selgelt eristatavad (näiteks varuosad), kasutatakse soetusmaksumuse kindlaksmääramisel kaalutud keskmise soetusmaksumuse meetodit. Varud kajastatakse bilansis lähtuvalt sellest, mis on madalam, kas soetusmaksumus või neto realiseerimismaksumus.

Autod kajastatakse varudena (sõltumata sellest, kas sõiduauto on kasutusel kliendi käes või ettevõtte enda omatarbes) juhul kui: 1) selle planeeritud kasutusiga on alla aasta või 2) see planeeritakse realiseerida. Üle aastase planeeritud kasutuseaga autod kajastatakse põhivarana, sõltumata sellest, kas sõiduauto on kasutusel kliendi käes või ettevõtte enda omatarbes.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Materiaalne põhivara

Materiaalseks põhivaraks loetakse ettevõtte enda majandustegevuses (toodete tootmisel, teenuste osutamisel või halduseesmärkidel) kasutatavaid varasid eeldatava kasuliku elueaga üle ühe aasta ja maksumusega alates 1 000 eurost. Materiaalne põhivara võetakse bilansis arvele soetusmaksumuses, mis koosneb vara maksumusest ning tema kasutuselevõtmiseks vajalike kulude maksumusest.

Põhivara amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse amortisatsiooni lineaarset arvestusmeetodit. Amortisatsioonimäär määratakse igale põhivara objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust tööeast.

Amortisatsioonimäärade vahemikud on materiaalse põhivara gruppidele järgmised:

- Maa 0%
- Maa hoonestusõigus 3%
- Ehitised ja rajatised 2%-5%
- Masinad ja seadmed 25%-37%
- Transpordivahendid 20%-50%
- Muu inventar, tööriistad ja sisseseade 20%-33%

Põhivarana kajastatakse ka üle aastase kasutuseaga sõidua autod, sõltumata sellest, kas sõiduauto on kasutusel kliendi käes või ettevõtte enda omatarbes. Arvelevõetud materiaalse põhivaraga seotud hilisemad väljaminekud (näiteks mõne varaobjekti teatud osade asendamine) lisatakse varade bilansilisele väärtusele siis, kui on täidetud järgmised kriteeriumid:

- a) on tõenäoline, et kontsern saab sellest tulevikus majanduslikku kasu;
- b) nende soetusmaksumust on võimalik usaldusväärselt mõõta.

Asendatud osad kantakse bilansist välja. Kõik teised väljaminekud kajastatakse kuludena perioodil, mil vastavad kulutused tehti.

Immateriaalne põhivara

Immateriaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja soetamisega otseselt seotud kulutustest. Immateriaalset põhivara kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Amortisatsioonimäär määratakse igale immateriaalse põhivara objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust elueast.

Kasulike eluigade vahemikud on immateriaalse põhivara gruppidele järgmised:

Firmaväärtus 10 aastat

Arvutitarkvara 3 aastat

Kui on märke sellest, et varaobjekti eluiga või lõppväärtus on oluliselt muutunud, tehakse muudatused vara amortiseerimises edasiulatuvalt.

Immateriaalse põhivara kaetava väärtuse määramisel lähtutakse lõigus "Varade väärtuse langus" kirjeldatud põhimõtetest.

Varade väärtuse langus

Igal bilansipäeval hinnatakse materiaalse ja immateriaalse põhivara, soetusmaksumuse meetodil kajastatavate kinnisvarainvesteeringute ja sidusettevõtetele investeringute puhul vara kaetavat väärtust ning võrreldakse seda bilansilise maksumusega.

Väärtuse langusest tekkinud kahjum kajastatakse summas, mille võrra vara bilansiline maksumus ületab selle kaetava väärtuse. Vara kaetav väärtus on vara õiglane väärtus, millest on maha lahutatud müügikulutused, või vara kasutusväärtus, vastavalt sellele, kumb on kõrgem. Vara väärtuse languse hindamise eesmärgil hinnatakse kaetavat väärtust kas üksiku varaobjekti või väikseima võimaliku varade grupi kohta, mille jaoks on võimalik rahavoogusid eristada (raha genereeriv üksus). Varade allahindlusi kajastatakse aruandeperioodi kuluna. Kord alla hinnatud varade puhul hinnatakse igal järgmisel bilansikuupäeval, kas võib olla tõenäoline, et vara kaetav väärtus on vahepeal tõusnud (v.a. firmaväärtus, mille allahindlusi ei tühistata). Kui väärtuse testi tulemusena selgub, et vara või varade grupi (raha genereeriva üksuse) kaetav väärtus on tõusnud üle bilansilise jääkmaksumuse, tühistatakse varasem allahindlus ja suurendatakse vara bilansilist jääkmaksumust kuni summani, mis oleks kujunenud, arvestades vahepealsetel aastatel normaalset amortisatsiooni. Allahindluse tühistamist kajastatakse aruandeaasta kasumiaruandes põhivara allahindluse kahjumi vähendamisena.

Põhivarade arvelevõtmise alampiir 1 000 EUR

Rendid

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule.

Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina.

Kontsern kui rentnik

Kapitalirenti kajastatakse bilansis vara ja kohustusena renditud vara õiglase väärtuse summas või rendimaksete miinimumsumma nüüdisväärtuses, juhul kui see on madalam. Rendimaksed jaotatakse finantskuluks (intressikulu) ja kohustuse jääkväärtuse vähendamiseks. Finantskulud jaotatakse rendiperioodile arvestusega, et intressimäär on igal ajahetkel kohustuse jääkväärtuse suhtes sama. Kapitalirendi tingimustel renditud varad amortiseeritakse sarnaselt omandatud põhivaraga, kusjuures amortisatsiooniperioodiks on vara eeldatav kasulik tööiga või rendisuhte kehtivuse periood, olenevalt sellest, kumb on lühem. Kapitalirendi lepingute sõlmimisega otseselt kaasnevad rentniku poolt kantavad esmased otsekulutused kajastatakse renditava vara soetusmaksumuse koosseisus. Kasutusrendimaksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kasumiaruandes kuluna.

Kontsern kui rendileandja

Kapitalirendi alusel väljarenditud vara kajastatakse bilansis nõudena kapitalirenti tehtud netoinvesteeringu summas (võrduv saadavate rendimaksete nüüdisväärtusega, pluss renditava vara garanteerimata jääkväärtus rendiperioodi lõpuks). Rentnikult saadavad rendimaksed jagatakse kapitalirendinõude põhiosa tagasimakseteks ja finantstuluks. Finantstulu jagatakse rendiperioodile arvestusega, et rendileandja tuluse määr on igal ajahetkel kapitalirendi netoinvesteeringu jäägi suhtes sama. Rendilepingute sõlmimisega kaasnevad esmased otsekulutused (komisjonitasud ja notaritasud), mis jäävad rendileandja kanda, võetakse arvesse rendi sisemise intressimäära ja kapitalirendinõude arvestusel ning kajastatakse tulu vähendusena rendiperioodi jooksul.

Kasutusrendi tingimustel väljarenditud vara kajastatakse bilansis tavakorras, analoogselt muule kontserni bilansis kajastatavale varale. Väljarenditavat vara amortiseeritakse lähtudes kontsernis sama tüüpi varade osas rakendatavatest amortiseerimispõhimõtetest. Kasutusrendimaksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt tuluna. Kasutusrendi lepingute sõlmimisega otseselt kaasnevad esmased kulutused kajastatakse rendileandja bilansis varana (renditava varaga samal kirjel) ja amortiseeritakse kulusse rendiperioodi jooksul proportsionaalselt renditulu kajastamisega.

Müügi-tagasirendi tehingud

Müügi-tagasirenditehing sisaldab vara müümist ja sama vara tagasirentimist müüjale. Tehingu kajastamine sõltub sellest, kas tagasirenditehing on sõlmitud kasutus- või kapitalirendi tingimustel ning kasutusrendi korral ka sellest, kas müügitehing toimus turuhinnas või mitte.

Kui müügi-tagasirenditehing on tagasirent sõlmitud kapitalirendi tingimustel, kajastatakse tehingut kui finantseerimistehingut: "müüdnud" vara jääb müüja bilanssi ning saadud raha (müügihinna) summas kajastatakse bilansis kapitalirendikohustust. Müügihinna ja rendimaksete miinimumsumma vahet kajastatakse rendiperioodi jooksul intressikuluna analoogselt tavaliste kapitalirendilepingutega. Kui müügi-tagasirenditehing on tagasirent sõlmitud kasutusrendi tingimustel, kajastatakse tehingut kui tavalist ostu-müügitehingut, kusjuures tekkinud kasum/kahjum kajastatakse kohe, välja arvatud järgmistel juhtudel:

- Kui müügihind on vara õiglasest väärtusest madalam ning madal hind kompenseeritakse tulevaste turuhinnast madalamate rendimaksetega

- sellisel juhul kajastatakse müügihinna ja vara õiglase väärtuse vahe bilansis tulevaste perioodide kuluna ja amortiseeritakse kulusse proportsionaalselt rendimaksetega eeldatava vara kasutamise perioodi jooksul.

- Kui vara müügihind on kõrgem kui vara õiglane väärtus – siis kajastatakse õiglast väärtust ületav summa bilansis tulevaste perioodide tuluna ja amortiseeritakse tulusse eeldatava vara kasutamise perioodi jooksul.

Kasutusrentide puhul, mille korral vara õiglane väärtus on müügi-tagasirenditehingu hetkel bilansilisest maksumusest madalam, kajastatakse õiglase väärtuse ja bilansilise maksumuse vahe kohekselt kahjumina.

Finantskohustised

Finantskohustised võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on finantskohustise eest saadud tasu õiglane väärtus. Finantskohustisi (näit. võetud laenud, võlad tarnijatele, viitvõlad) kajastatakse bilansis üldjuhul korrigeeritud soetusmaksumuses. Erandiks on edasimüügi eesmärgil soetatud finantskohustised, mida kajastatakse õiglase väärtuse meetodil.

Lühiajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustisi kajastatakse bilansis maksmisele kuuluvas summas (kajastatud arvel, lepingus või muul alusdokumendil).

Pikaajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse nad algselt arvele maksmisele kuuluva tasu õiglases väärtuses, arvestades järgnevatel perioodidel kohustistelt intressikulu kasutades sisemise intressimäära meetodit. Finantskohustise kajastamine lõpetatakse siis, kui see on tasutud, tühistatud või aegunud.

Finantskohustis liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on kaheteist kuu jooksul alates bilansikuupäevast, kui kontsernil pole tingimusteta õigust kohustise tasumist edasi lükata rohkem kui 12 kuud pärast bilansikuupäeva või kui laenuandjal oli õigus bilansipäeval finantskohustis tagasi kutsuda laenulepingus sätestatud tingimuste rikkumise tõttu.

Eraldised ja tingimuslikud kohustised

Bilansis kajastatakse eraldis juhul, kui ettevõtte lasub enne bilansipäeva toimunud kohustavast sündmusest tulenevalt juriidiline või tegevusest tingitud kohustis, mille realiseerumine on tõenäoline ja mille kohustise summat on võimalik usaldusväärselt mõõta. Eraldiste kajastamisel bilansis on lähtutud juhtkonna hinnangust eraldise täitmiseks tõenäoliselt vajamineva summa ning eraldise realiseerumise aja kohta. Eraldis kajastatakse bilansis summas, mis on juhtkonna hinnangu kohaselt bilansipäeva seisuga vajalik eraldisega seotud kohustise rahuldamiseks või üleandmiseks kolmandale osapoolele. Juhul kui eraldis realiseerub tõenäoliselt hiljem kui 12 kuu jooksul pärast bilansipäeva, kajastatakse seda diskonteeritud väärtuses (eraldisega seotud väljamaksete nüüdisväärtuse summas), välja arvatud juhul, kui diskonteerimise mõju on ebaoluline.

Garantiieraldis

Ettevõtte vahendab klientidele tootja garantiid ning garantiikohustus saab tekkida vaid tehtud tööle. Bilansis on moodustatud eraldis summas, mis on vajalik bilansipäevaks müüdud teenusega seotud garantiikohustuse rahuldamiseks. Eraldise hindamisel on lähtutud eelmiste aastate kogemusest.

Lubadused, garantiid ja muud kohustused, mille realiseerumine on vähetõenäoline või millega kaasnevate kulutuste suurust ei ole võimalik piisava usaldusväärsusega hinnata, kuid mis teatud tingimustel võivad tulevikus muutuda kohustusteks, on avalikustatud raamatupidamise aastaaruande lisades tingimusliku kohustustena.

Kohustuslik reservkapital

Vastavalt äriseadustikule on moodustatud kohustuslik reservkapital. Reservkapital moodustatakse iga-aastastest puhaskasumi eraldistest. Igal majandusaastal tuleb reservkapitali kanda vähemalt 1/20 puhaskasumist, kuni reservkapital moodustab 1/10 aktsiakapitalist. Reservkapitali võib kasutada kahjumi katmiseks, samuti aktsiakapitali suurendamiseks. Reservkapitalist ei või teha väljamakseid aktsionäridele.

Tulud

Tulu kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglases väärtuses. Kui tasumine toimub tavatingimustest pikema perioodi jooksul, kajastatakse tulu saadava tasu nüüdisväärtuses.

Tulu kaupade müügist kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle ostjale, müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav ning tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline. Kui tasu kaupade eest laekub alles teatud pikema ajaperioodi möödudes, kajastatakse müügitulu laekuva rahasumma nüüdisväärtuses. Vahet saadaoleva tasu nominaalväärtuse ja õiglase väärtuse vahel kajastatakse intressituluna müügi kajastamise ja tasu laekumise vahelise perioodi jooksul. Müügi-tagasirendi tehingu puhul müügitulu ja -kulu ei kajastata, kaup (auto) jääb ettevõtte bilanssi oma esialgses soetusmaksumuses. Laekumist liisingfirmalt käsitletakse laenuna ning rendimakseid selle sõiduauto eest kui laenu tagasimakseid.

Tulu teenuse osutamisest kajastatakse teenuse osutamise järel, või juhul kui teenus osutatakse pikema ajaperioodi jooksul, siis lähtudes valmidusastme meetodist. Valmidusastme meetodi kohaselt kajastatakse teenuse osutamisest saadavad tulud ja kasum proportsionaalselt samades perioodides nagu teenuse osutamisega kaasnevad kulud.

Intressitulu kajastatakse tuluna siis, kui tulu laekumine on tõenäoline ja tulu suurust on võimalik usaldusväärselt hinnata. Tulu kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglases väärtuses. Müügiarvete viiviste arvestamisel tuleb lähtuda konservatiivsuse printsiibist ning viivised tuleb kajastada tuluna alles nende laekumisel.

Maksustamine

Eestis kehtiva tulumaksuseaduse kohaselt ei maksustata Eestis ettevõtte aruandeaasta kasumit. Tulumaksu makstakse dividendidelt, erisoodustustelt, kingitustelt, annetustelt, vastuvõtukuludelt, ettevõtlusega mitteseotud väljamaksetelt ning siirdehinna korrigeerimistelt. Alates 01.01.2015 on dividendidena jaotatud kasumi maksumääraks 20/80 väljamakstavalt netosummalt, millest on võimalik maha arvata enne 1.jaanuari 2000 tasutud ettevõtte tulumaks vastava koefitsiendi alusel. Teatud tingimustel on võimalik saadud dividende jaotada edasi ilma täiendava tulumaksukuluta. Dividendide väljamaksmisega kaasnevat ettevõtte tulumaksu kajastatakse kohustusena ja kasumiaruandes tulumaksukuluna samal perioodil kui dividendid välja kuulutatakse, sõltumata sellest, millise perioodi eest need on välja kuulutatud või millal need tegelikult välja makstakse. Tulumaksu tasumise kohustus tekib dividendide väljamaksele järgneva kuu 10.kuupäeval.

Maksustamissüsteemi omapärast lähtuvalt ei teki Eestis registreeritud ettevõtetel erinevusi vara maksuarvestuslike ja bilansiliste jääkväärtuste vahel ning sellest tulenevalt ka edasilükkunud tulumaksunõudeid ega -kohustusi. Bilansis ei kajastata tingimuslikku tulumaksukohustust, mis tekiks jaotamata kasumist dividendide väljamaksmisel. Maksimaalne tulumaksukohustus, mis kaasneks jaotamata kasumi dividendidena väljamaksmisel, on esitatud aastaaruande lisades.

Välismaal registreeritud tütarettevõtted

Vastavalt tulumaksuseadustele on ettevõtte puhaskasum, mida on korrigeeritud tulumaksuseaduses sätestatud ajutiste ja püsivate erinevustega, Lätis tulumaksuga maksustatav (maksumäär on 15%). Edasilükkunud tulumaks on kajastatud kohustusemeetodil kõigi bilansikuupäeval esinevate ajutiste erinevuste kohta varade ja kohustuste maksustamisbaasi ja nende bilansilise väärtuse vahel raamatupidamisarvestuses. Edasilükkunud tulumaksuvara kajastatakse ainult siis, kui on tõenäoline, et tulevikus tekivad kasumid, mille arvelt saab edasilükkunud tulumaksuvara kasutada. Tasumisele kuuluv tulumaksukohustus kajastatakse lühiajalise kohustusena ja edasilükkunud tulumaksu-kohustus pikaajalise kohustusena.

Läti tulumaksuregulatsioonide kohaselt tekib riigi äriühingust maksumaksjal kohustus tasuda tulumaksu aruandeaastal teenitud maksustatavalt kasumilt. Lätis kehtis 2016. aastal tulumaksumäär 15% (2015: 15%).

Lisa 2 Raha

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2016	31.12.2015
Arvelduskontod	66	123
Sularaha kassas	16	27
Raha teel	11	32
Kokku raha	93	182

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2016	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Nõuded ostjate vastu	2 101	2 101	0	0	4
Ostjatelt laekumata arved	2 128	2 128	0	0	4
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	-27	-27	0	0	4
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	143	143	0	0	6
Muud nõuded	983	199	784	0	
Laenunõuded	858	74	784	0	9
Viitlaekumised	125	125	0	0	9
Ettemaksed	242	242	0	0	
Kapitalirendi nõue	0	0	0	0	
Edasilükkunud tulumaks	558	0	558	0	6
Kokku nõuded ja ettemaksed	4 027	2 685	1 342	0	

	31.12.2015	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Nõuded ostjate vastu	1 772	1 772	0	0	4
Ostjatelt laekumata arved	2 002	2 002	0	0	4
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	-230	-230	0	0	4
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	143	143	0	0	6
Muud nõuded	1 048	301	747	0	
Laenunõuded	914	167	747	0	9
Viitlaekumised	134	134	0	0	9
Ettemaksed	193	193	0	0	
Kapitalirendi nõue	5	5	0	0	
Edasilükkunud tulumaksukohustus	533	0	533	0	6
Kokku nõuded ja ettemaksed	3 694	2 414	1 280	0	

Laenunõuete intressimäärad on vahemikus 3%-7% ja alusvaluuta on euro.

Ettemaksed teenuste eest sisaldab ettemakstud tulevaste perioodide kulusid. Pikaajalised ettemaksed moodustavad ettemakstud rendikulud summas 39 tuhat eurot (2015: 39 tuhat eurot). Rendileping kehtib 2026. aastani.

Muude nõuete kohta on toodud info lisa 9.

Kõik nõuete lepingud on eurodes.

Lisa 4 Nõuded ostjate vastu

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2016	31.12.2015	Lisa nr
Ostjatelt laekumata arved	2 128	2 002	
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	-27	-230	3
Kokku nõuded ostjate vastu	2 101	1 772	

Lootusetuks tunnistatud nõuded tulenevad ettevõtete põhitegevusest tulenevate nõuete mahakandmisest.

Lisa 5 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2016		31.12.2015	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Ettevõtte tulumaks	0	6	0	7
Käibemaks	103	886	109	724
Üksikisiku tulumaks	0	203	0	195
Sotsiaalmaks	0	377	0	371
Kohustuslik kogumispension	0	17	0	16
Töötuskindlustusmaksed	0	21	0	20
Muud maksude ettemaksed ja maksuvõlad	0	2	0	2
Ettemaksukonto jääk	40		34	
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	143	1 512	143	1 335

Kontserni Eestis asuvatel ettevõtetel 2016. aastal tulumaksukulu, nii nagu 2015.aastal, ei olnud. Lätis registreeritud tütarettevõtte edasilükkunud tulumaksukohustuse muutus oli summas 43 tuhat eurot (2015: 52 tuhat eurot), mille moodustab Lätis asuvate tütarettevõtete kasumilt arvestatud tulumaksukulu.

Seisuga 31.12.2016 moodustab edasilükkunud tulumaksukohustus 209 tuhat eurot (2015: 166 tuhat eurot), info kajastub lisas 15.

Tulumaksuvõla moodustab 31.12.2016 seisuga 558 tuhat eurot (31.12.2015 seisuga 533 tuhat eurot), info lisas 3.

Maksude ettemaksete kohta on info lisas 3 ja maksuvõlgade info kajastub lisas 15.

Lisa 6 Varud

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2016	31.12.2015
Tooraine ja materjal	16 345	15 871
Uued autod	3 208	4 122
Demoautod	2 672	1 930
Kasutatud autod	6 372	5 990
Rendiautod	2 373	2 084
Varuosad	1 482	1 524
Muud varud	238	221
Kokku varud	16 345	15 871

Seoses varude netorealiseerimismaksumuse langemisega alla soetusmaksumuse on varusid alla hinnatud ja kasutamiskõlbmatuid kaupu kuludesse kantud aruandeaastal kokku summas 959 tuhat eurot (2015: 870 tuhat eurot), mis jagunesid alljärgnevalt (tuhat eurot):

- rendiautod 745 (2015: 619);
- kasutatud autod 91 (2015: 107);
- demoautod 5 (2015: 73);
- varuosad 119 (2015: 70);
- uued autod 0 (2015: 1).

Varasematel perioodidel teostatud varude allahindlusi käesoleval ega ka eelmisel aastal tühistatud ei ole.

Rendiautodena on kajastatud müügis olevad sõidukid, mida renditakse välja lühiajaliselt eesmärgiga katta autode väärtuse langust.

Liisingulepingu tagatisena panditud varade kohta on toodud info Lisas 32 - Laenukohustuste lisainformatsioon.

Lisa 7 Pikaajalised finantsinvesteeringud

(tuhandetes eurodes)

		Kokku
	Aktsiad ja osad	
31.12.2014	128	128
Müük müügihinnas või lunastamine	-100	-100
31.12.2015	28	28
		Kokku
	Aktsiad ja osad	
31.12.2015	28	28
31.12.2016	28	28

Amserv Grupi AS investeering Järve Autokeskuse AS aktsiatesse on 26 tuhat eurot.

Lisa 8 Tütarettevõtjate aktsiad ja osad

(tuhandetes eurodes)

Tütarettevõtjate aktsiad ja osad, üldine informatsioon					
Tütarettevõtja registrikood	Tütarettevõtja nimetus	Asukohamaa	Põhitegevusala	Osaluse määr (%)	
				31.12.2015	31.12.2016
10000018	Amserv Auto AS	Eesti	Sõidukite müük ja hooldus	100	100
10074749	Ascar Auto AS	Eesti	Sõidukite müük ja hooldus	100	100
11123289	R.R. Varad OÜ	Eesti	Kinnisvara haldus	100	100
12976137	Sinoserv OÜ	Eesti	Sõidukite osade, lisaseadmete hulgimüük	0	100
50003472881	Amserv Krasta SIA	Läti	Sõidukite müük ja hooldus	100	100
40003403905	Amserv Motors SIA	Läti	Sõidukite müük ja hooldus	100	100
40103440645	Amserv Latvija SIA	Läti	Sõidukite müük ja hooldus	100	100

Omandatud osalused			
Tütarettevõtja nimetus	Omandatud osaluse %	Omandamise kuupäev	Omandatud osaluse soetusmaksumus
Sinoserv OÜ	100	11.01.2016	2 500

2015. aasta jooksul suurendas kontserni emaettevõtte oma osalust tütarettevõttes Amserv Motors SIA 70%-lt 100,0%-ni summas 1 500 tuhat eurot, mis kuulub 28.12.2015 sõlmitud lepingu alusel tasumisele vähemusosaluse omanikele iga-aastaselt võrdsetes osades tähtajaga 01.03.2023. Lepinguline ostuhind 1 500 tuhat eurot on seisuga 31.12.2016 kohustusena kajastatud summas 1 115 tuhat eurot (2015: 1 264 tuhat eurot) tulenevalt diskonteerimise ja väljamaksete mõjust, info lisas 15. Amserv Motors SIA aktsiad on panditud kohustuse täieliku tasumiseni.

Seoses tütarettevõtte Amserv Motors SIA omandamisega suurenes Amserv Grupi AS osalus ka Amserv Latvija SIA-s 85%-lt 100%-ni. 2016. aastal asutati uus tütarettevõtte Sinoserv OÜ 100%-lise osalusega.

Lisa 9 Muud nõuded

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2016	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Laenunõuded	858	74	784	0	
Viitlaekumised	125	125	0	0	
Kokku muud nõuded	983	199	784	0	3

	31.12.2015	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Laenunõuded	914	167	747	0	
Viitlaekumised	134	134	0	0	
Kokku muud nõuded	1 048	301	747	0	3

Lühiajaliste laenunõuete all näidatakse Läti tütarettevõttest antud laen summas 38 tuhat eurot (2015: 38 tuhat eurot) ja ettevõttele Brennen/Sirco Consulting Limited summas 17 tuhat eurot (2015: 89 tuhat eurot). Pikaajalistes laenunõuetes näidatakse Hermen Kinnisvara OÜ-le antud laen summas 671 tuhat eurot (2015: 647 tuhat eurot), mis laen on tagatud 2.järjekohal oleva hüpoteegiga summas 371 tuhat eurot Harjumaal Rae vallas olevale kinnistule ja laen seotud osapooltele summas 113 tuhat eurot (2015: 100 tuhat eurot), info lisas 27. Viitlaekumiste all kajastatakse laekumata tootjaboonused ja garantiivõitised.

Lisa 10 Materiaalsed põhivarad

(tuhandetes eurodes)

					Kokku
	Ehitised	Masina- ja seadmed	Muud materiaalsed põhivarad	Lõpetamata projektid ja ettemaksed	
31.12.2015					
Soetusmaksumus	21 268	2 505	2 897	752	27 422
Akumuleeritud kulum	-4 529	-2 188	-2 459	0	-9 176
Jääkmaksumus	16 739	317	438	752	18 246
Ostud ja parendused	111	74	179	1 653	2 017
Amortisatsioonikulu	-777	-138	-213	0	-1 128
Allahindlused väärtuse languse tõttu	0	0	-17	0	-17
Müügid	0	0	-8	-114	-122
Ümberklassifitseerimised	559	19	330	-908	0
31.12.2016					
Soetusmaksumus	21 938	2 598	3 381	1 383	29 300
Akumuleeritud kulum	-5 306	-2 326	-2 672	0	-10 304
Jääkmaksumus	16 632	272	709	1 383	18 996

Müüdnud materiaalsed põhivarad müügihinna

	2016
Masina- ja seadmed	2
Lõpetamata projektid ja ettemaksed	118
Kokku	120

Kapitalirendina kajastatud masina- ja seadmed on näidatud Lisas 12- Kapitalirent.

Laenukohustuste tagatiseks olevate varade osas on täiendav info lisas 32. Põhivara müügist saadud kasum kajastub lisas 20, põhivara müügist saadud kahjum ja allahindlus väärtuse languse tõttu kajastub lisas 24.

Lisa 11 Immateriaalsed põhivarad

(tuhandetes eurodes)

				Kokku
	Firmaväärtus	Muud immateriaalsed põhivarad	Lõpetamata projektid ja ettemaksed	
31.12.2015				
Soetusmaksumus	2 528	581	0	3 109
Akumuleeritud kulum	-795	-338	0	-1 133
Jääkmaksumus	1 733	243	0	1 976
Ostud ja parendused	0	3	56	59
Amortisatsioonikulu	-361	-1	0	-362
31.12.2016				
Soetusmaksumus	2 528	584	56	3 168
Akumuleeritud kulum	-1 156	-339	0	-1 495
Jääkmaksumus	1 372	245	56	1 673

Kontsern hindab vähemalt kord aastas tütarettevõtete omandamisest tekkinud firmaväärtuse ja muude kasuliku elueaga immateriaalse vara objektide kaetava väärtuse võimalikku vähenemist alla bilansilise maksumuse. Hindamine toimub määramata kasuliku elueaga varaobjekti omavate raha genereerivate üksuste õiglase väärtuse (miinus müügikulutused) või kasutusväärtuse kaudu.

Kasutusväärtuse leidmiseks peab juhtkond prognoosima raha genereerivate üksuste tulevase netorahavoogusid ning valima sobiva diskontomäära rahavoogude nüüdisväärtuse määramiseks.

Firmaväärtuse osas on aasta lõpus läbi viidud väärtuse languse testid. Testide alusel on ettevõtete kaetav väärtus määratud kasutusväärtusena. Testis kasutatud rahavood tuginesid esimese aasta osas kontserni emaettevõtte nõukogu poolt heaks kiidetud eelarvetel ning järgmise 4 aasta osas kasutati Eesti ettevõtete puhul kasvumäära 3,8-6,8% (2015: 5-7,7%) ja Läti ettevõtte puhul 3,5-5,1% (2015: 4,5-5%).

Diskontomäärana kasutati aruandeaastal Eesti ettevõtete puhul 7,26% (2015: 9,31%) ja Läti ettevõtete puhul 7,71% (2015: 7,71%).

Lisa 12 Kapitalirent

(tuhandetes eurodes)

Aruandekohustuslane kui rentnik

	31.12.2016	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg	Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta				
Seadmete kapitalirent	44	19	25	0	3,28-3,5%	EUR	2021	14
Kapitalirendikohustised kokku	44	19	25	0				
	31.12.2015	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg	Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta				
Seadmete kapitalirent	46	26	20	0	3,38-4%	EUR	2018	14
Kapitalirendikohustised kokku	46	26	20	0				

Kapitalirendi tingimustel renditud varade bilansiline jääkmaksumus 31.12.2016 seisuga on 56 tuhat eurot (2015: 76 tuhat eurot).

Lisa 13 Kasutusrent

(tuhandetes eurodes)

Aruandekohustuslane kui rendileandja

	2016	2015
Kasutusrenditulu	197	193
Rendile või üürile antud varade bilansiline jääkmaksumus		
Masinad ja seadmed	2 373	2 084
Kokku	2 373	2 084

Ettevõtte annab kasutusrendi tingimustel rendile sõidukeid. Rendile antud sõidukite bilansiline jääkmaksumus seisuga 31.12.2016 on 2 373 tuhat eurot (2015: 2 084 tuhat eurot). Kasutusrendilepingutega ei kaasne olulisi lisatingimusi.

Aruandekohustuslane kui rentnik

	2016	2015
Kasutusrendikulu	1 687	1 726

Ettevõtte on võtnud kasutusrendile sõiduautosid ja arvutustehnikat ning tasunud hoonestusõiguse ja hoonete rendi eest.

Lisa 14 Laenukohustised

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2016	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Lõpptähtaeg	Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta			
Lühiajalised laenud							
Arvelduskrediit	5 108	5 108			3,5-5,5%	2017	
Lühiajalised laenukohustused	200	200			10%	2017	
Laofinantseering	4 895	4 895			2,9-4,0%	2017	
Lühiajalised laenud kokku	10 203	10 203					
Pikaajalised laenud							
Pikaajalised pangalaenud	6 050	1 311	4 739	0	0,51-4,0%	2022	
Müük-tagasirent	4 472	3 674	798	0	1,8-4,2%	2018	
Pikaajalised laenud kokku	10 522	4 985	5 537	0			
Kapitalirendikohustised kokku	44	19	25	0			12
Laenukohustised kokku	20 769	15 207	5 562	0			

	31.12.2015	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Lõpptähtaeg	Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta			
Lühiajalised laenud							
Arvelduskrediit	4 892	4 892			4,2-5,5%	2016	
Lühiajalised laenukohustused	300	300			7%	2016	
Laofinantseering	4 071	4 071			1,8-3,5%	2016	
Lühiajalised laenud kokku	9 263	9 263					
Pikaajalised laenud							
Pikaajalised pangalaenud	6 596	1 464	5 015	117	0,65-4%	2022	
Müük-tagasirent	4 377	3 819	558	0	1,8-4,19%	2020	
Pikaajalised laenud kokku	10 973	5 283	5 573	117			
Kapitalirendikohustised kokku	46	26	20	0			12
Laenukohustised kokku	20 282	14 572	5 593	117			

Pikaajaliste võlakohustuste alusvaluutaks on eurod.

Ettevõtte kohustuste tagamiseks on kontsernil sõlmitud Swedbank AS-ga limiidileping pangagarantiide väljastamiseks summas 4,417 miljonit eurot (2015: 4,417 miljonit eurot).

Kontsern kasutab kontsernikontot, mille koosseisu kuuluvad: Amserv Grupi AS, Amserv Auto AS, Ascar Auto AS, R.R. Varad OÜ ja Sinoserv OÜ. Kohustuste täitmise eest vastutavad liikmed solidaarselt.

Muu info laenukohustuste tagatiste kohta leiab Lisast 32 - Laenukohustuste lisainformatsioon.

Lisa 15 Võlad ja ettemaksed

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2016	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Võlad tarnijatele	3 357	3 357	0	0	
Võlad töövõtjatele	887	887	0	0	
Maksuvõlad	1 512	1 512	0	0	5
Muud võlad	368	368	0	0	
Intressivõlad	17	17	0	0	
Muud viitvõlad	351	351	0	0	
Saadud ettemaksed	1 027	1 027	0	0	
Muud pikaajalised võlad	1 115	188	739	188	
Edasilükkunud tulumaksukohustus	209	0	209	0	5
Kokku võlad ja ettemaksed	8 475	7 339	948	188	

	31.12.2015	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Võlad tarnijatele	3 582	3 582	0	0	
Võlad töövõtjatele	718	718	0	0	
Maksuvõlad	1 335	1 335	0	0	5
Muud võlad	393	393	0	0	
Intressivõlad	14	14	0	0	
Muud viitvõlad	379	379	0	0	
Saadud ettemaksed	1 234	1 234	0	0	
Muud pikaajalised võlad	1 264	188	701	375	
Edasilükkunud tulumaksukohustus	166	0	166	0	5
Kokku võlad ja ettemaksed	8 692	7 450	867	375	

Muude pikaajaliste võlgade real on kohustus Amserv Motors SIA endistele vähemusosanikele summas 1 115 tuhat eurot (2015: 1 264), info lisas 8.

Saadud ettemaksete real kajastatakse ostjate ettemakse kauba eest.

Läti tütarettevõtete edasilükkunud tulumaksu kohustus on summas 209 tuhat eurot (2015: 166 tuhat eurot).

Lisa 16 Eraldised

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2015	Moodustamine/korrigeerimine	Kasutamine	31.12.2016
Eraldised	172	23	-97	98
Kokku eraldised	172	23	-97	98

Ettevõtte vahendab tootjatehase garantiid, milleks on sõiduautodele Toyota 3-aastane garantii või 100 000 kilomeetrit läbisõitu ja sõiduautodele Opel 2-aastane garantii või 100 000 kilomeetrit läbisõitu, mille raames ta on kohustatud tasuta parandama või välja vahetama tootja süül tekkinud kasutamiskõlbmatu kauba. Arvestusliku garantiitööde summa aluseks on viimase kolme aasta keskmine garantiitööde maksumus.

Lisa 17 Tingimuslikud kohustised ja varad

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2016	31.12.2015
Tingimuslikud kohustised		
Tagasiostukohustus 2016	0	13 546
Tagasiostukohustus 2017	16 949	10 120
Tagasiostukohustus 2018	9 388	8 911
Tagasiostukohustus 2019	9 662	8 385
Tagasiostukohustus 2020	9 122	7 000
Tagasiostukohustus 2021	9 896	0
Kokku tingimuslikud kohustised	55 017	47 962

Lähtuvalt liisingettevõtetele sõlmitud vara tagasiostu lepingutest on ettevõtte müüdnud sõidukite osas potentsiaalne tagasiostukohustus. Juhatuse hinnangul ületab vara tagasiostul selle turuväärtus tagasiostukohustuse. Kontserni juhatuse hinnangul võib tagasiostukohustusest realiseeruda kuni 20%.

Võimalikud maksurevisjonist tulenevad kohustused

Maksuhalduril on õigus kontrollida kontserni kuuluvate ettevõtete maksuarvestust kuni 5 aasta jooksul maksudeklaratsiooni esitamise tähtjast ning vigade tuvastamisel määrata täiendav maksusumma, intressi ning trahvi.

Kontserni emaettevõtte juhtkonna hinnangul ei esine asjaolusid, mille tulemusena võiks maksuhaldur määrata kontserni kuuluvatele ettevõtetele olulise täiendava maksusumma.

Lisa 18 Aktsiakapital

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2016	31.12.2015
Aktsiakapital	1 200	1 200
Aktsiate arv (tk)	2 000 000	2 000 000
Aktsiate nimiväärtus	0.60	0.60

Brandberg OÜ ja Linksten OÜ omavad mõlemad aktsiate üldarvust 526 100 aktsiat ehk kokku 1 052 200 aktsiat. Ülejäänud 947 800 aktsiat moodustavad Amserv Grupi omaaktsiad (47,39% aktsiatest) väärtuses 2 654 tuhat eurot. Täiendav informatsioon lisas 27.

Ettevõtte potentsiaalne tulumaksukohustus

Ettevõtte jaotamata kasum seisuga 31.12.2016 moodustas 5 723 tuhat eurot (2015: 4 592 tuhat eurot). Dividendide väljamaksmisel omanikele alates 1.01.2017 kaasneb sellega tulumaksukulu 20/80 netodividendina väljamakstavalt summalt. Seega on bilansipäeva seisuga eksisteerinud jaotamata kasumist omanikele võimalik dividendidena välja maksta 4 578 tuhat eurot ning dividendide väljamaksmisega kaasneks dividendide tulumaks summas 1 145 tuhat eurot. Seisuga 31.12.2015 oleks dividendidena võimalik olnud välja maksta 3 674 tuhat eurot, millega oleks kaasnud tulumaks summas 918 tuhat eurot.

Maksimaalse võimaliku tulumaksukohustuse arvestamisel on lähtutud eeldusest, et jaotatavad netodividendid ja nende maksmisega kaasnev tulumaksukulu kokku ei või ületada jaotuskõlblikku kasumit seisuga 31.12.2016. 2016. aastal on vähemusosale välja makstud dividende summas 29 tuhat eurot (2015: 40 tuhat eurot).

Lisa 19 Müügitulu

(tuhandetes eurodes)

	2016	2015
Müügitulu geograafiliste piirkondade lõikes		
Müük Euroopa Liidu riikidele		
Eesti	79 211	71 282
Läti	42 198	38 994
Müük Euroopa Liidu riikidele, muud	4 556	3 947
Müük Euroopa Liidu riikidele, kokku	125 965	114 223
Müük väljapoole Euroopa Liidu riike		
Müük väljaspool Euroopa Liidu riike, muud	141	48
Müük väljapoole Euroopa Liidu riike, kokku	141	48
Kokku müügitulu	126 106	114 271
Müügitulu tegevusalade lõikes		
Autode müük	101 086	89 585
Varuosade müük	14 431	14 223
Teenuse müük	9 923	9 837
Muu müügitulu	666	626
Kokku müügitulu	126 106	114 271

Lisa 20 Muud äritulud

(tuhandetes eurodes)

	2016	2015	Lisa nr
Kasum materiaalse põhivarade müügist	120	85	10
Rendi- ja üüritulu	85	68	
Kindlustus-ja kahjuhüvitised	0	25	
Muud	288	237	
Kokku muud äritulud	493	415	

Lisa 21 Kaubad, toore, materjal ja teenused

(tuhandetes eurodes)

	2016	2015
Müügi eesmärgil ostetud kaubad	-104 524	-93 493
Müügi eesmärgil ostetud teenused	-2 379	-2 681
Kokku kaubad, toore, materjal ja teenused	-106 903	-96 174

Lisa 22 Mitmesugused tegevuskulud

(tuhandetes eurodes)

	2016	2015
Müügi- ja turustuskulud	-634	-784
Hoonete ja seadmete kulud	-2 325	-2 546
Kontori ja üldhalduskulud	-1 733	-1 612
Kokku mitmesugused tegevuskulud	-4 692	-4 942

Lisa 23 Tööjõukulud

(tuhandetes eurodes)

	2016	2015
Palgakulu	-8 320	-7 838
Sotsiaalmaksud	-2 468	-2 357
Muud kulud (töötuskindlustus, erisoodustused)	-199	-184
Kokku tööjõukulud	-10 987	-10 379
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	440	438

Lisa 24 Muud ärikulud

(tuhandetes eurodes)

	2016	2015	Lisa nr
Kahjum materiaalsete põhivarade müügist	-120	-133	10
Ühingute ja liitude maksud	-10	-16	
Muud	-150	-48	
Kokku muud ärikulud	-280	-197	

Lisa 25 Muud finantstulud ja -kulud

(tuhandetes eurodes)

	2016	2015	Lisa nr
Intressitulud	55	40	
Intressikulud	-853	-906	
Muud finantstulud ja -kulud	-154	-145	
Finantstulu ja -kulud aktsiatelt ja osadelt	164	50	26
Kokku muud finantstulud ja -kulud	-788	-961	

Lisa 26 Sidusettevõtjate aktsiad ja osad

(tuhandetes eurodes)

Sidusettevõtjate aktsiad ja osad, üldine informatsioon					
Sidusettevõtja registrikood	Sidusettevõtja nimetus	Asukohamaa	Põhitegevusala	Osaluse määr (%)	
				31.12.2015	31.12.2016
11284940	Unelmauto AS	Eesti	Sõidukite müük ja hooldus	50	50

Sidusettevõtjate aktsiad ja osad, detailne informatsioon			
Sidusettevõtja nimetus	31.12.2015	Kasum(kahjum) kapitaliosaluse meetodil	31.12.2016
Unelmauto	1 123	164	1 287
Kokku sidusettevõtjate aktsiad ja osad, eelmise perioodi lõpus	1 123	164	1 287

Lisa 27 Seotud osapooled

(tuhandetes eurodes)

Riik, kus aruandekohustuslase emaettevõtja on registreeritud	Eesti
--	-------

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

	31.12.2016		31.12.2015	
	Nõuded	Kohustised	Nõuded	Kohustised
Sidusettevõtjad	10	0	0	0
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	0	200	0	300
Olulise osalusega juriidilisest isikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	113	0	100	0

Ostud ja müügid

	2016		2015	
	Ostud	Müügid	Ostud	Müügid
Sidusettevõtjad	1 201	145	1 021	73
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	0	0	0	0
Olulise osalusega juriidilisest isikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	240	0	240	0

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2016	2015
Arvestatud tasu	611	539

Ettevõtte aastaaruande koostamisel on loetud seotud osapoolteks:

- omanikke (emaettevõtja ning emaettevõtjat kontrollivad või selle üle olulist mõju omavad isikud);
- tegev- ja kõrgemat juhtkonda;
- sidusettevõtteid;
- eespool loetletud isikute lähedasi pereliikmeid ja nende poolt kontrollitavaid või nende olulise mõju all olevaid ettevõtteid.

Ettevõtte juhtkonna hinnangul ei ole eespool nimetatud osapooltega kasutatud turuhinnast oluliselt erinevaid hindasid.

Seotud osapoolte nõuete osas ei ole 2016. aastal nii nagu ka 2015. aastal moodustatud allahindlusi.

Kontserni kuuluvate ettevõtete juhatuse liikmetele on arvestatud tasusid 611 tuhat eurot (2015: 539 tuhat eurot), emaettevõtja juhatuse liikmetele 112 tuhat eurot (2015: 129 tuhat eurot).

Sidusettevõttelt on 2016.aastal ostetud kaupu kogusummas 1 192 tuhat eurot (2015: 1 007 tuhat eurot) ja teenuseid 9 tuhat eurot (2015: 13 tuhat eurot). 2016.aastal on müüdud sidusettevõttele teenuseid kogusummas 88 tuhat eurot (2015: 66 tuhat eurot) ja kaupu 57 tuhande euro väärtuses (2015: 7 tuhat eurot).

Telema AS-le on seisuga 31.12.2016 laenukohustus 200 tuhat eurot (2015: 300 tuhat eurot), intressimäär 10% ja tagastustähtaeg 31.12.2017. 2016.aastal on seotud osapooltelt ostetud juhtimisteenust 240 tuhande euro eest.

Lisa 28 Konsolideerimata bilanss

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2016	31.12.2015
Varad		
Käibevarad		
Raha	1	1
Nõuded ja ettemaksed	805	817
Kokku käibevarad	806	818
Põhivarad		
Investeeringud tütar- ja sidusettevõtjatesse	14 591	17 876
Materiaalsed põhivarad	9	16
Immateriaalsed põhivarad	69	119
Kokku põhivarad	14 669	18 011
Kokku varad	15 475	18 829
Kohustised ja omakapital		
Kohustised		
Lühiajalised kohustised		
Laenukohustised	12 168	10 514
Võlad ja ettemaksed	1 260	1 686
Kokku lühiajalised kohustised	13 428	12 200
Pikaajalised kohustised		
Laenukohustised	271	542
Võlad ja ettemaksed	927	1 076
Kokku pikaajalised kohustised	1 198	1 618
Kokku kohustised	14 626	13 818
Omakapital		
Aktiivkapital nimiväärtuses	1 200	1 200
Ülekurs	8 716	8 716
Kohustuslik reservkapital	121	121
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	-6 069	-4 127
Aruandeaasta kasum (kahjum)	-3 119	-899
Kokku omakapital	849	5 011
Kokku kohustised ja omakapital	15 475	18 829

Lisa 29 Konsolideerimata kasumiaruanne

(tuhandetes eurodes)

	2016	2015
Müügitulu	1 924	1 723
Muud äritulud	24	17
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-164	-166
Mitmesugused tegevuskulud	-825	-940
Tööjõukulud	-1 186	-1 079
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-115	-132
Muud ärikulud	-2	-2
Kokku ärikasum (-kahjum)	-344	-579
Kasum (kahjum) tütarettevõtjatelt	-2 431	0
Kasum (kahjum) sidusettevõtjatelt	164	49
Intressikulud	-496	-366
Muud finantstulud ja -kulud	-12	-3
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	-3 119	-899
Aruandeaasta kasum (kahjum)	-3 119	-899

Lisa 30 Konsolideerimata rahavoogude aruanne

(tuhandetes eurodes)

	2016	2015
Rahavood äritegevusest		
Ärikasum (kahjum)	-344	-579
Korrigeerimised		
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	115	132
Kokku korrigeerimised	115	132
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-92	133
Äritegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	-1 042	-52
Kokku rahavood äritegevusest	-1 363	-366
Rahavood investeerimistegevusest		
Tasutud materiaalsete ja immateriaalsete põhivarade soetamisel	-59	0
Tasutud tütarettevõtjate soetamisel	-3	0
Antud laenud	0	-108
Antud laenude tagasimaksed	54	40
Laekunud intressid	140	81
Laekunud dividendid	432	0
Kokku rahavood investeerimistegevusest	564	13
Rahavood finantseerimistegevusest		
Saadud laenud	0	37
Saadud laenude tagasimaksed	-336	-527
Arvelduskrediidi saldo muutus	1 718	1 292
Makstud intressid	-581	-445
Muud väljamaksed finantseerimistegevusest	-2	-3
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	799	354
Kokku rahavood	0	1
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	1	0
Raha ja raha ekvivalentide muutus	0	1
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	1	1

Lisa 31 Konsolideerimata omakapitali muutuste aruanne

(tuhandetes eurodes)

					Kokku
	Aktiivkapital nimiväärtuses	Ülekurs	Kohustuslik reservkapital	Jaotamata kasum (kahjum)	
31.12.2014	1 200	8 716	121	-4 085	5 952
Aruandeaasta kasum (kahjum)	0	0	0	-899	-899
Muud muutused omakapitalis	0	0	0	-42	-42
31.12.2015	1 200	8 716	121	-5 026	5 011
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste bilansiline väärtus					-16 178
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil					23 142
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital 31.12.2015					11 975
Aruandeaasta kasum (kahjum)	0	0	0	-3 119	-3 119
Muud muutused omakapitalis	0	0	0	-1 043	-1 043
31.12.2016	1 200	8 716	121	-9 188	849
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste bilansiline väärtus					-12 737
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil					24 994
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital 31.12.2016					13 106

Lisa 32 Laenukohustuste lisainformatsioon

Laenude tagatiseks on seatud pandid ja hüpoteegid vallasvarale, s.h varud bilansilises väärtuses 16 345 tuhat eurot ja materiaalsed põhivarad bilansilises väärtuses 18 996 tuhat eurot.

Lisa 33 Tegevuse jätkuvus

Seisuga 31.12.2016 on Amserv Grupi AS käibekapital negatiivne summas 3 423 tuhat eurot. Võrreldes 31.12.2015 seisuga on negatiivne käibekapital suurenenud 188 tuhande euro võrra.

Negatiivse käibekapitali likvideerimiseks on ettevõtte juhtkond alustanud läbirääkimisi võimalike investoritega omakapitali suurendamiseks. Täiendavalt plaanib ettevõtte 2017. aastal lõpule viia nõude tagatiseks oleva Rae vallas asuva kinnistu realiseerimise ning parandada bilansistruktuuri kohustuste refinantseerimise kaudu. Ettevõtte juhatuse hinnangul suudab põhitegevus katta lühiajalisi kohustusi.

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 10.04.2017

Amserv Grupi AS (registrikood: 10095579) 01.01.2016 - 31.12.2016 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
RENE VAREK	Juhatuse liige	10.04.2017

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Amserv Grupi AS-i aktsionäredele

Arvamus

Meie arvates kajastab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistel osades õiglaselt Amserv Grupi AS-i ja selle tütarettevõtete (koos Kontserni) konsolideeritud finantsseisundit seisuga 31. detsember 2016 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta konsolideeritud finantstulemust ja konsolideeritud rahavoogusid kooskõlas Eesti hea raamatupidamistavaga.

Meie poolt auditeeritud Kontserni konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne sisaldab:

- konsolideeritud bilanssi seisuga 31. detsember 2016;
- konsolideeritud kasumiaruannet ja koondkasumiaruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta;
- konsolideeritud rahavoogude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta;
- konsolideeritud omakapitali muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta; ja
- konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisasid, mis sisaldavad oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muud selgitavat infot.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega (ISA-d). Meie kohustused vastavalt nendele standarditele on täiendavalt kirjeldatud meie aruande osas „Audiitori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga“.

Usume, et kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane meie arvamus avaldamiseks.

Oleme Kontsernist sõltumatud kooskõlas Rahvusvaheliste Arvestusekspertide Eetikakoodeksite Nõukogu (IESBA) poolt välja antud kutseliste arvestusekspertide eetikakoodeksiga (IESBA koodeks) ja Eesti Vabariigi audiitoritegevuse seaduses sätestatud eetikanouetega. Oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt IESBA koodeksile ja Eesti Vabariigi audiitoritegevuse seaduse eetikanouetele.

Muu informatsioon

Juhatus vastutab muu informatsiooni eest, mis sisaldub konsolideeritud majandusaasta aruandes lisaks konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandele ja meie audiitori aruandele.

Meie arvamus konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei avalda muu informatsiooni kohta kindlustandvat arvamust.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditeerimise käigus on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon sisaldab olulisi vasturääkivusi konsolideeritud raamatupidamise aruandega või meie poolt auditi käigus saadud teadmisest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud. Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud selle info oma aruandes välja tooma. Meil ei ole sellega seoses midagi välja tuua.

Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses raamatupidamise aastaaruandega

Juhatus vastutab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas Eesti hea raamatupidamistavaga ja sellise sisekontrollisüsteemi rakendamise eest, nagu juhatus peab vajalikuks, võimaldamaks pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhatus kohustatud hindama Kontserni jätkusuutlikkust, avalikustama vajadusel infot tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse printsiipi, välja arvatud juhul, kui juhatus kavatseb Kontserni likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub realistlik alternatiiv eelnimetatud tegevustele.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad Kontserni finantsaruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Vandeaudiitori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja audiitori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Kuigi põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, ei anna ISA-dega kooskõlas läbiviidud audit garantiid, et oluline väärkajastamine alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad kas üksikult või koos mõjutada kasutajate poolt konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande alusel tehtavaid majanduslikke otsuseid.

Kooskõlas ISA-dega läbiviidud auditi käigus kasutame me kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi. Samuti me:

- tuvastame ja hindame riske, et konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes võib olla olulisi väärkajastamisi tulenevalt pettusest või veast, kavandame ja teostame auditiprotseduuri vastavalt tuvastatud riskidele ning kogume piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali meie arvamus avaldamiseks. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada varjatud kokkuleppeid, võltsimist, tahtlikku tegevusetust, väärarvamuste tegemist või sisekontrollisüsteemi eiramist;
- omandame arusaama auditi kontekstis asjakohasest sisekontrollisüsteemist, selleks, et kujundada auditiprotseduuri sobivalt antud olukorrale, kuid mitte selleks, et avaldada arvamust Kontserni sisekontrollisüsteemi tõhususe kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhatuse poolt tehtud raamatupidamislike hinnangute ja nende kohta avalikustatud info põhjendatust;
- otsustame, kas juhatuse poolt kasutatud tegevuse jätkuvuse printsiip on asjakohane ning kas kogutud auditi tõendusmaterjali põhjal on olulist ebakindlust põhjustavaid sündmusi või tingimusi, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust Kontserni jätkusuutlikkuses. Kui me järeldame, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud oma audiitori aruandes juhtima tähelepanu infotele, mis on selle kohta avalikustatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes, või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused tuginevad audiitori aruande kuupäevani kogutud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski põhjustada Kontserni tegevuse jätkumise lõppemist;
- hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne esitab toimunud tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis;
- hangime piisava asjakohase tõendusmaterjali Kontserni kuuluvate majandusüksuste või äritegevuste finantsinformatsiooni kohta, avaldamaks arvamust konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kui terviku kohta. Me vastutame Kontserni auditi juhtimise, järelevalve ja läbiviimise eest ja oleme ainuvastutavad oma auditiarvamuse eest.

Me vahetame infot nendega, kelle ülesandeks on Kontserni valitsemine, muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning oluliste auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas auditi käigus tuvastatud oluliste sisekontrollisüsteemi puuduste kohta.

Lauri Past
Vandeaudiitor, litsents nr 567

Rando Rand
Vandeaudiitor, litsents nr 617

AS PricewaterhouseCoopers
Tegevusluba nr 6
Pärnu mnt 15, 10141 Tallinn

10. aprill 2017

Audiitorite digitaalallkirjad

Amserv Grupi AS (registrikood: 10095579) 01.01.2016 - 31.12.2016 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
LAURI PAST	Vandeaudiitor	10.04.2017
RANDO RAND	Vandeaudiitor	10.04.2017

Kasumi jaotamise ettepanek

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2016
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	4 391
Aruandeaasta kasum (kahjum)	1 332
Kokku	5 723
Jaotamine	
Dividendideks	-400
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum) peale jaotamist (katmist)	5 723
Kokku	5 323

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Valdusfirmade tegevus	64201	1924000	100.00%	Jah

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 6502194
Faks	+372 6502190
E-posti aadress	info@amserv.ee